

A thick dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow-shaped graphic points to the right from the bar, containing the date.

30.01.2017

Læring og glede

Skolens eget program for å øke trivsel,
medbestemmelse og forutsigbarhet blant
elevene

Several thin, curved lines in shades of blue and grey originate from the bottom left and curve upwards and to the right, creating a sense of movement and growth.

Ellen Lühr

UTDANNINGSETATEN I OSLO KOMMUNE

Innhold

Overordna mål.....	2
Konkrete mål – (tall fra elevundersøkelsen)	2
Oversikt over årets forebyggende aktiviteter	3
Skolens 8 perioder for godt læringsmiljø	4
SmART oppvekst.....	5
Aktiviteter gjennom året	5
Vennskapsklasser:	5
Trivselsundersøkelser:.....	5
Elevsamtaler og dokumentasjon	5
Nettvett	6
Elevmedvirkning	6
Klassemøter:.....	6
Elevråd:.....	6
Lekeledere:	6
Kulturverter	6
Skolepatrolje.....	7
Bibliotekassistenter:	7
Elevpenger:.....	7
Klasseansvar	7
Klassemiljø og ordensregler	7
Mobbing og krenkende adferd.....	7
Samarbeid skole-hjem.....	8
Hjemmet.....	8
Skolen	9
Foreldremøter	9
Samarbeid skole AKS	9
Vedlegg.....	10
Vedlegg 1: Rutine ved mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende atferd	10
Vedlegg 2: Ordensregler for alle skoler i Oslo kommune.....	12
Vedlegg 3: Ordensregler for Grünerløkka skole og aktivitetsskole.....	14
Vedlegg 4: Prosess for å utvikle og jobbe med klasseregler på Grünerløkka skole	15
Vedlegg 4. Vennskapsklasser.....	17

LÆRING OG GLEDE

Skolens eget program for å øke trivsel, medbestemmelse og forutsigbarhet blant elevene

Overordna mål

- Ha innarbeidet gode samværsformer
- Ha innarbeidet gode vaner inne og ute
- Ha elevene med i skolemiljø- og læringsmiljøsatsingen
- Ha justert uønsket adferd i samarbeid med hjemmene
- Ha etablert samarbeid med andre etater/instanser når elevene har behov for det
- Ha rutiner som forebygger og/eller reduserer den negative effekten alvorlige hendelser kan ha

Konkrete mål – (tall fra elevundersøkelsen)

- Trives du på skolen? 4,3
- Har du noen å være sammen med i friminuttene? 4,7
- Har du blitt mobbet? 4,6
- Er du med å lage regler for klassen? 4,5
- Har du lærere som behandler deg med respekt? 4,5
- Synes de voksne at det er viktig at dere er greie mot hverandre? 4,8

Oversikt over årets forebyggende aktiviteter

Tiltak 2016-17	Hensikt	Når	Ansvar	Bidrag
Elevene samles på Dælenenga	Samle elevene og bygge tilhørighet	1.skoledag på Dælenegna og etter 3 uker	Rektor	7. trinn lager motto 6. trinn har dans/ bevegelse 2. trinn synger for skolestarterne
Bygge klassemiljø og etablere gode vaner	Bygge gode miljø, forutsigbarhet, lage klasseregler og øve på dem	3 første ukene	På trinnet – kontaktlærer ansvarlig	
Siste skoledag	Samle elevene og bygge tilhørighet	Siste skoledag	rektor	7. trinn synger for alle 3. trinn synger for 7. trinn
Vennskapsklasser	Bygge nærhet mellom ulike trinn.	Min. 6 ganger i året	På trinnet	
Klassemøter	Styrke samholdet, bedret forståelse og kjennskap til hverandre. Forberede til elevråd og andre saker	Hver uke	Kontaktlærer	
Elevråd	Sikre elevmedvirkning i skoleutviklingen		sosiallærer	4. tom 7. trinn
Lekeledere	Elevmedvirkning og bedre miljø i utetida	Storefri tre dager i uka	sosiallærer	4. 5. og 6 trinn
Kulturverter	elevmedvirkning		sosiallærer	5. trinn
Skolepatrolje	Trygge skoleveien og sikre elevmedvirkning		sosiallærer	7. trinn
Julehøytid	Høytidssamling i forbindelse med jul		rektor	4. trinn går lucia 5. trinn bidrar på skolens høytidsmarkering og i kirken
Elevsamtale	Dypere forståelse av elevenes trivsel	2. g. pr skoleår	Kontaktlærer	
Elevundersøkelsen 5-7	Få bilde av elevenes trivsel og syn på skolen	høst	Ass .rektor	Følges opp i fellestid og på trinn
Elevpermer	Samle og få oversikt over elevens utvikling	Hele året	Kontaktlærer	
Elevpenger	Elevmedvirkning. Hver klasse får kr 110 pr elev som kan benyttes til undervisningsformål ut fra elevenes ønsker		Kontaktlærer	
Program				
smART oppvekst	Fokus på styrking av gode egenskaper		På trinnet	Materiell – bøker og plansjer
Kompetanseheving				
Presentasjon om smART oppvekst	Kjennskap til metodikken for øke barna selvilde	Planleggingsdager	rektor	Nøkkelnipper til alle
Erfaringsdeling smART	Erfare hvordan andre	28.09, 12.10,	rektor	Trinnene

	jobber med tema og få inspirasjon og ideer	19.10, 16.11, 30.11, 07.12		presenterer
Presentasjon om "Barna som utfordrer oss"	Syn på elever som utfordrer, hvem er de og hva trenger de? Hvordan kan vi møte dem?	November	rektor	
Klassemøter	Metodikk til bruk i klassemøter - rollespill, kommunikasjonsøvelser etc	januar	sosiallærer	
Elevundersøkelsen og Læring og Glede	Hvilke styrker og svakheter ser vi ut fra elevundersøkelsen			
Div tema knyttet til diagnoser	Bedre kunnskap om diagnoser elever har og hvordan man eventuelt kan avdekke	Fellestid	rektor	Eksterne innledere
Skjult mobbing	Hva er det, hvordan kan vi avdekke det og hvordan kan vi jobbe med det	Fellestid	Rektor	Eksterne innledere
Samarbeid				
Foreldresamarbeid	Storforeldremøte med fokus på miljø	april	rektor	
Redd Barnas lekseverksted	Sosialt samvær, lekseverksted,	Hver torsdag etter skoletid	inspektør	
Skolemiljøutvalget	Sosiale aktiviteter for elever		inspektør	
Skole/AKS	Styrker båndene mellom elevene og deres faglige, motoriske og sosiale utvikling.	Ukentlige møter	inspektør	

Skolens 8 perioder for godt læringsmiljø

(PRIORITERES IKKE I SKOLEÅRET 2016-17)

1. Jeg møter presis til alle timer
2. Jeg sørger for at det er arbeidsro
3. Jeg er en god læringspartner
4. Jeg snakker pent til andre og om andre
5. Jeg holder det ryddig i gangen og i klasserommet
6. Jeg lærer i alle timer
7. Jeg er en god skolekamerat inne og ute
8. Jeg er rolig i gangen

SmART oppvekst

SmART oppvekst er en metodikk for å jobbe med elevenes sosiale kompetanse gjennom arbeid med fortellinger, rollespill og begreper knyttet til egenskaper. SmART oppvekst skal bidra til å øke trivsel, engasjement og bygge positive og solide selvbilder hos elevene. Begrepene gjennomgås og diskuteres i klassemøter og i undervisningen for øvrig. Ansatte benytter begrepene i tilbakemelding til elevene.

Egenskaper: hjelpsomhet, samarbeid, selvkontroll, lederegenskaper, humor, takknemlighet, ærlighet, læringsglede, nysgjerrighet, målrettethet, humanisme, omsorg, ansvarsbevissthet, tålmodighet, integritet, respekt, kreativitet, utholdenhet, selvtillit, mot.

<http://smartoppvekst.no/>

Aktiviteter gjennom året

Vennskapsklasser:

To og to klasser er vennskapsklasser. Gjennom året skal disse gjennomføre aktiviteter sammen. Typen aktiviteter er beskrevet i lenke –

Følgende klasser er vennskapsklasser: 1.klasse og 4. klasse, 2. klasse og 5. klasse, 3. klasse og 6. klasse.

Vedlegg 5

Trivselsundersøkelser:

Alle elever i landet på 5. tom 7. trinn gjennomfører elevundersøkelsen en gang i året, om høsten. Resultatene av undersøkelsene benyttes for å utvikle trivselen for elevgruppa og for enkeltelever.

Elevsamtaler og dokumentasjon

Elevsamtaler:

Gjennomføres to ganger i året, før jul og om våren. Hovedvekta er på sosial fungering og opplevelse av skolemiljø. Elev signerer et dokument vedr. opplevelse av mobbing og krenkende adferd. Denne lagres i elevmappa.

Utviklingssamtaler:

Gjennomføres to ganger i året, om høsten og på nyåret. Hovedvekta er på faglig utvikling og samtalen bygger på skriftlig vurdering. Elev, foresatte og kontaktlærer signerer hva som er elevens utviklingsmål for kommende periode og hvem som skal bidra med hva.

Elevpermer:

Læreren har elevpermer som følger elevene gjennom skoleløpet. Her dokumenteres kartleggingsresultater, tiltak som har vært gjennomført, referat fra foreldremøter etc. Permen holdes innelåst på et sted som ikke er tilgjengelig for andre.

Nettvett

Opplæringen av nettvett er en del av IKT-opplæringen.

Nasjonal prøve i IKT avholdes på 4. trinn, og elevene får her spørsmål om nettvett.

Nettvett er også tema for foreldremøte på høsten for 4. trinn.

Elevmedvirkning

Klassemøter:

Klassemøtene gjennomføres minimum hver annen uke.

Innhold og organisering:

Elevene øver på å lede møtene og skrive referat, de oppgavene går på omgang

Skolens tema – jobbe med det i klassen på ulike måter

Aktuelt – en elev har ansvar for å presentere en aktuell nyhet, lese et dikt oa

Fra/til elevråd – elevrådsrepresentanter informerer og får ideer som er diskutert.

Postkasse der elever kan legge ønsker/meldinger med eller uten navn

Kommunikasjonsøvelser, tema knyttet til miljø

Elevråd:

Elever fra 4. tom 7. trinn deltar på elevråd. Elevråd er et svært viktig organ for å fange opp saker elevene er opptatt av og videreformidle disse til rette instans. Elevråd og klassemøter er også viktige arenaer for demokratibyggning .

Elevrådet organiseres ved at det velges en representant og en vara fra hver klasse. Elevrådets representanter møter en gang i måneden. Referat og innkalling sendes ut til representantene og vara på e-post. En elevrådsrepresentant deltar i bydelens Ungdomsråd

Lekeledere:

Elever på 4., 5. og 6. trinn kan være lekeledere. Deres oppgave er å organisere leker alle kan delta på i tre storefri i uka. Det er utelukkende elever som er greie med andre og er kjent for å inkludere andre i lek som kan få være lekeledere.

Det er 2 perioder med lekeledere; før og etter jul. Elevene melder sin interesse til kontaktlærer. Lekelederne har et stort utvalg leker å velge mellom både for sommeraktiviteter og vinteraktiviteter. Elevene velger selv hvilke leker de vil organisere på anviste plasser. Skolen har avtale med lokale bedrifter som gir lekelederne fordeler ved kjøp av produkter fra disse i den perioden de er lekeledere.

Lekeledere på AKS – etter skoletid er noen elever rekruttert som lekeledere på AKS. De får opplæring sammen med skolens lekeledere.

Kulturverter

6 elever på 5. trinn er kulturverter. Elevene søker på "jobben" til sosiallærer som organiserer tiltaket.

Oppgavene til kulturvertene er:

1. Ved konserter, utstillinger, teater etc. – Kontakte kunstnerne og høre om de trenger hjelp til bæring . Hjelp til med å bære inn utstyr og servere kaffe, te eller vann. Hjelp vaktmester med å sette i stand salen. Ønske velkommen og takke for forestillingen. Hjelp til å bære ut.

2. Ved store møter med eksterne – Ha på gule vester og vise veg
3. Ved skolens egne samsamlinger – Hjelpe vaktmester å ordne og rydde salen. Ønske velkommen og presentere utøverne

Skolepatrulje

Elevene på 7. trinn er skolepatruljer. Sosiallærer velger ut og organiserer tiltaket.

Bibliotekassistenter:

Elevene på 7. trinn bruker noen storefri på å scanne og rydde på biblioteket. De får opplæring før de begynner.

Elevpenger:

Klassen får 110 kr pr skoleår pr elev til bruk til elevenes beste. Disse pengene kan brukes gjennom året til for eksempel – reiser, muesumsbesøk, kinobeøk, spill, bøker, magasiner, instrumenter (klasse gitar, blokkfløyter etc), matlaging, uteleker.... Pengene skal fortrinnsvis brukes til lærende aktiviteter. Elevene kan være med å bestemme hva pengene kan brukes til. Det anbefales ikke at pengene går til ren underholdning (lekeland, bowling etc) eller til innkjøp av ferdigmat.

Klasseansvar

2. trinn synger for de nye førteklassingene når de begynner
3. trinn synger for 7. klasse siste skoledag.
4. trinn går lucia
5. trinn har ansvar for høytidsmarkeringene til jul
7. klasse synger for alle siste skoledag

Klassemiljø og ordensregler

Lærerne på trinnet jobber med å utvikle regler for hvordan de ønsker å ha det på trinnet. Opplegg for dette ligger i vedlegg 4, *Prosess for å utvikle og jobbe med klasseregler*. Alle som jobber på trinnet er forpliktet til å gjennomføre det man er blitt enige om.

Vedlegg 2: Ordensregler for alle skoler i Oslo kommune

Vedlegg 3: Skolens ordensregler

Vedlegg 4: Prosess for å utvikle og jobbe med klasseregler

Mobbing og krenkende adferd

Definisjon på krenkende atferd:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne og som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende adferd er uavhengig av intensjonen bak.

Eks på krenkende atferd:

- Uønsket fysisk kontakt, utskjelling, negativt kroppsspråk, utestenging.
- Negative ytringer om kjønn, utseende, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

Krenkende adferd mellom elever kan også ha større grad av alvor dersom makt- og styrkeforholdet er ulikt.

Vedlegg 1 Rutine ved mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende atferd

Samarbeid skole-hjem

Retningslinjer for samarbeid mellom skole - hjem kan utvikles i samarbeid mellom skolen, FAU og elevråd. Informasjon kan hentes fra Kunnskapsløftet - læreplan for grunnskolen og videregående opplæring, Kontaktbok mellom hjem og skole utgitt av FUG 2005 og informasjonsskriv fra Kunnskapsdepartementet.

Samarbeidet mellom hjemmet og skolen er meget viktig for elevenes læring og utvikling på skolen. Ansvar for dette samarbeidet kan ikke hvile på enten den ene eller den andre, det må være et felles og gjensidig ansvar. Vi ser også intensiteten i samarbeidet kan variere fra elev til elev. Det er ikke meningen at disse retningslinjene skal virke begrensende for samarbeidet mellom hjem og skole. Ei heller skal de virke som en hvilepute. Derimot er det meningen at de skal virke avklarende og at de bør forplikte partene.

Hjemmet

- ✓ Oppdragelse av eleven er hjemmets ansvar.
- ✓ Hjemmet skal følge opp elevens arbeid med lekser. Dette gjelder også arbeid med fag som eleven har spesielt behov for etter samtaler mellom skolen og hjemmet. Dersom arbeid med lekser byr på spesielle utfordringer bør hjemmet snakke med læreren om dette slik at leksearbeid ikke blir en negativ faktor.
- ✓ Hjemmet skal bygge opp under skolen med å skape positive holdninger til skolen og skolens aktiviteter. Eventuell kritikk skal rettes til skolen og ikke via eleven.
- ✓ Hjemmet skal holde lærerne informert om forhold som hjemmet anser som relevant eller viktige for elevens læring og utvikling på skolen.
- ✓ Hjemmet skal følge opp de meldinger skolen gir, slik at eleven møter opp til rett tid på rett sted og med rett utstyr for å gjennomføre skoledagen.
- ✓ Hjemmet skal ta henvendelser fra skolen seriøst. Når skolen henvender seg til hjemmet i spesielle tilfeller er det for å få hjelp til å løse utfordringer som kommer eleven og læringsmiljøet til gode.
- ✓ Hjemmene oppfordres til å snakke med andre foreldre dersom de ser oppførsel som det er grunn til å være oppmerksom på. Ved å skape et aktivt foreldrenettverk hjelper vi våre egne barn.
- ✓ Deltagelse på foreldremøter er en viktig kilde til informasjon og avklaringer. Det er en forventning til deltagelse og engasjement.
- ✓ Foresatte bør arrangere klasseklubber med aktiviteter minst 3-4 ganger i året.

Skolen

- ✓ Skolen er ansvarlig for at alle har et godt læringsmiljø og så langt det er mulig sikre at elevene trives.
- ✓ Skolen skal legge forholdene best mulig til rette for at elevene skal lære og utvikle seg faglig og sosialt. Dette innebærer tilpasset opplæring.
- ✓ Skolen er ansvarlig for å gjennomgå læringsaktiviteter slik at elevene kan nå de kunnskapsmålene som læreplanen setter.
- ✓ Dersom skolen kjenner til at eleven har brutt de normer og regler som gjelder for god oppførsel på skolen skal hjemmet få melding om dette. Dette er viktig for å få tatt tak i ting før det vokser seg stort.
- ✓ Skolen skal gi tilbakemelding på elevens faglige standpunkt og utviklingsområder minst to ganger i året. Det skal blant annet bidra til at det blir enklere for hjemmet å støtte kunnskapsutviklingen på en best mulig måte.

Foreldremøter

Det gjennomføres to foreldremøter i året, høst og vår. Klassekontaktene oppfordrer foresatte til å danne "samværsgrupper" i alle klasser.

Tema for foreldremøtene om høsten er:

1. trinn: Tilvenning og sosialisering
2. trinn: Tall, regning, matte
3. trinn: Leselyst og skriveglede
4. trinn: Nettvett, sosiale media, digitale ferdigheter
5. trinn: Foreldrerollen - bry seg med og om - gi ros, vise omsorg
6. trinn: Helse, ernæring og fysisk aktivitet
7. trinn: Vurdering, motivering for videre læring

Vårens foreldremøter er knyttet til "storforeldremøtet" som gjennomføres over to ettermiddager.

Samarbeid skole AKS

AKS er en viktig del av Grünerløkka skole. De aktivitetene og det samspillet som foregår der styrker båndene mellom elevene og også deres faglige, motoriske og sosiale utvikling.

Det er faste møter mellom skolen og AKS på ledernivå og også mellom lærerne på trinnet og baselederne.

AKS er kjent med skolens periodeplaner og perioder for adferd og jobber med de samme områdene der. AKS har planer for læringsstøttende aktiviteter

Det er et mål at de samme assistentene som er på AKS også er på de 4 laveste trinnene på skolen. Det gir kontinuitet og trygghet for barna.

Vedlegg

Vedlegg 1: Rutine ved mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende atferd

Formål:

Sikre at elever som kan være utsatt for krenkende atferd får oppfølging i henhold til aktuelle lover og regler

Personalets handlingsplikt overfor krenkende atferd

Opplæringsloven § 9a–3 andre ledd

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Denne bestemmelsen handler om mer enn mobbing. Mobbing, vold, rasisme og diskriminering er bare eksempler på «krenkjande ord eller handlingar». Loven gjelder også andre former for krenkende ord eller handlinger, slik som negative, enkeltstående utsagn om en persons utseende, klær, tro, dialekt osv.

Grünerløkka skoles definisjon på krenkende atferd:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne og som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende atferd er uavhengig av intensjonen bak.

Eks på krenkende atferd:

- Uønsket fysisk kontakt, utskjelling, negativt kroppsspråk, utestenging.
- Negative ytringer om kjønn, utseende, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger

Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.

Krenkende atferd mellom elever kan også ha større grad av alvor dersom makt- og styrkeforholdet er ulikt.

Ansatte plikter:

Når skolen oppdager det selv:

- følge opp og undersøke saken
- dersom det er nødvendig og mulig; gripe inn for å stoppe hendelsen
- varsle foresatte
- varsle ledelsen (nærmeste leder)
- sette inn tiltak ved behov
- vurdere sammen med ledelsen om det skal fattes enkeltvedtak

Når elev/foresatt ber om tiltak:

- undersøke saken
- varsle foresatte
- varsle ledelsen (nærmeste leder)
- sette inn tiltak ved behov
- drøfte evt. tiltak sammen med ledelsen når enkeltvedtaket fattes

Arbeidsgiver plikter:

Når skolen oppdager det selv:

- undersøke saken i samråd med kontaktlærer eller den som varsler
- sette inn tiltak ved behov
- vurdere sammen med arbeidstager om det skal fattes enkeltvedtak
- dersom man finner at elevens rett til et godt psykososialt miljø ikke er oppfylt, drøftes tiltak med elev, foresatte og kontaktlærer og tiltak iverksettes

Når elev/foresatt ber om tiltak:

- undersøke saken i samråd med kontaktlærer
- fatte enkeltvedtak
- dersom man finner at elevens rett til et godt psykososialt miljø er oppfylt, settes det ikke inn tiltak
- dersom man finner at elevens rett til et godt psykososialt miljø ikke er oppfylt, drøftes tiltak med elev, foresatte og kontaktlærer og tiltak iverksettes

Elev plikter:

- Melde fra til en voksen om man opplever å bli utsatt for krenkende atferd
- Melde fra til en voksen om man ser noen som blir utsatt for krenkende atferd
- Aldri delta i krenkende adferd verken som aktør eller bisitter
- Bidra med forslag til tiltak som kan bedre det psykososiale miljøet

Vedlegg 2: Ordensregler for alle skoler i Oslo kommune

Forskrift om reglement for orden og oppførsel i Oslo-skolen

Fastsatt av byråden for kunnskap og utdanning 25.09.2012 med hjemmel i lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) §§ 2-9 og 3-7 og bystyrevedtak av 21.04.2010 sak 142 og byrådsvedtak av 24.06.2010 sak 1061.

§ 1 Formål

Reglementet skal bidra til å oppfylle Oslo-skolens målsetting om et arbeids- og læringsmiljø preget av ro, orden, respekt og faglig konsentrasjon.

§ 2 Virkeområde

Reglementet gjelder for grunnskolene og de videregående skolene i Oslo kommune.

Reglementet omfatter også voksenopplæringssettene så langt det passer.

Reglementet gjelder når skolene har ansvar for elevene. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, fellesrom og utearealer og når elevene har undervisning andre steder enn på skolens område, for eksempel leirskoler og skoleturer. For grunnskoleelever gjelder reglene også på skoleveien. Reglementet kan også komme til anvendelse på tider da skolen ikke har ansvaret for elevene, forutsatt at elevenes oppførsel har tilstrekkelig tilknytning til skolen.

I tillegg til dette reglementet gis det enkelte driftsstyre myndighet til å gi utfyllende regler for orden og oppførsel tilpasset den enkelte skoles/voksenopplæringssetters behov. Det enkelte driftsstyre kan også fastsette andre sanksjoner enn de som fremkommer i § 6.

§ 3 Vurdering av elevens orden og oppførsel (atferd)

Vurdering i orden og oppførsel skal foretas ut fra reglene om orden og oppførsel i dette reglementet samt i skolens lokale reglement. Elevens orden og oppførsel kan ikke vurderes ut fra andre vurderingsgrunnlag enn dette.

Karakterene i orden og oppførsel vil som hovedprinsipp bli satt ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler. Karakterene kan også settes ned ved enkelthendelser dersom det gjelder et spesielt grovt brudd på reglementet.

§ 4 Regler for orden

Elevene skal

- møte presist
- møte forberedt til opplæringen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre arbeid til rett tid og overholde frister
- holde orden

§ 5 Regler for oppførsel

Elevene skal vise alminnelig god oppførsel, herunder

- være til stede i opplæringen
- behandle medelever, ansatte og andre som elevene møter i skolehverdagen med respekt uansett kjønn, nasjonalitet, religion, livssyn, seksuell orientering m.m.
- bidra til et godt læringsmiljø
- rette seg etter beskjeder fra skolens ansatte
- følge skolens regler for melding av fravær
- ta godt vare på skolens eiendeler
- vise nettvett og følge skolens regler for bruk av mobiltelefoner, datautstyr og digitalt utstyr
- følge skolens regler for bruk av hjelpemidler og spesialutstyr

Oppførsel og opptreden som ikke aksepteres

- å mobbe
- å utøve eller true med fysisk vold
- å fuske eller forsøke å fuske
- å ha med, bruke eller være påvirket av alkohol, narkotika eller andre rusmidler

- å bruke tobakk/snus (videregående skoler og voksenopplæringsssentre kan i lokalt reglement tillate bruk av tobakk/snus på nærmere angitte områder)
- å ha med og/eller benytte farlige gjenstander
- å bruke plagg som helt eller delvis dekker ansiktet

§ 6 Sanksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel

Oslo-skolen vil benytte følgende sanksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel:

1. anmerkning
2. skriftlig advarsel til elev
3. skriftlig melding til foreldre/foresatte
4. pålegg om å utføre oppgaver før eller etter skoletid for å rette opp skader som eleven er ansvarlig for
5. bortvisning fra undervisningen for enkelttimer eller for resten av dagen (oppl. §§ 2-10 og 3-8)
6. bortvisning fra undervisningen for lengre tid enn resten av skoledagen
  - inntil tre dager på 8.–10. årstrinn (oppl. §§ 2-10)
  - inntil fem dager i videregående skole (oppl. § 3-8)
  - resten av skoleåret i videregående skole (oppl. § 3-8)
7. midlertidig eller permanent klasse-/gruppebytte
8. midlertidig eller permanent skolebytte (oppl. § 8-1)
9. tap av retten til videregående opplæring (oppl. § 3-8)

Fysisk refsing og kollektiv avstraffelse er ikke tillatt.

Eleven plikter å overholde ilagte sanksjoner. Ved manglende overholdelse kan eleven ilegges nye sanksjoner.

§ 7 Anmeldelse av straffbare forhold

Skolen vil normalt anmelde straffbare forhold til politiet.

§ 8 Erstatningsansvar

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven og/eller elevens foreldre/foresatte bli erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av undervisningsmateriell.

§ 9 Saksbehandling ved bruk av sanksjoner

Ved bruk av sanksjoner gjelder følgende saksbehandlingsregler:

- Skolen skal sørge for at avgjørelsen tas på et forsvarlig grunnlag.
  - Eleven skal ha fått mulighet til å forklare seg muntlig for den som skal ta avgjørelsen.
  - Avgjørelsen skal begrunnes (ved avgjørelse av særlig betydning skal begrunnelsen gis skriftlig).
  - Før avgjørelse om bortvisning blir fattet skal skolen ha vurdert om det er mulig å bruke andre reaksjoner eller hjelpetiltak.
  - I alvorlige saker skal mindreåriges foreldre/foresatte varsles så langt det er mulig.
- Foreldre/foresatte til elever på årstrinnene 1-7 skal varsles før det blir satt i verk bortvisning for resten av dagen.

Sanksjonene i § 6 nr. 6-9 er å anse som enkeltvedtak, og må i tillegg følge saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak i forvaltningsloven.

§ 10 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 01.01.2013. Samtidig oppheves forskrift av 12. juli 2002 om ordensreglement for skolene og voksenopplæringsssentrene, Oslo kommune, Oslo.

Vedlegg 3: Ordensregler for Grünerløkka skole og aktivitetsskole

Skolen er vår arbeidsplass – vi er hensynsfulle og tar vare på skolen

Ingen plager andre med ord eller handlinger.

1. Alle trenger arbeidsro. Ingen skal forstyrre andre, men du må gjerne hjelpe andre.
2. Vi tar vare på skolen vår og området rundt den.
3. Vi møter presis og går inn til klasserommet med en gang det ringer.
4. Vi skal være ute i friminuttene og alltid innenfor skolens område.
5. Vi plager ingen og mobber ikke.
6. Snakk med en voksen hvis det hender noe leit med deg eller andre.
7. Mobiltelefoner skal ligge avslått i sekken
8. Du må selv passe på leker eller andre ting som du tar med på skolen, skolen har ikke noe ansvar dersom det blir borte
9. Godteri, kaker, brus osv er bare lov hvis det er avtalt med læreren på forhånd.
10. Det er ikke lov til å ha med seg ting som kan være farlige eller skadelig.
11. De som benytter IKT-utstyr følger skolens regler.
12. Tobakk og andre rusmidler kan du ikke ha med på skolen.

Ved brudd på reglene kan følgende skje:

1. Den av skolens personale som oppdager regelbruddet snakker eleven til rette. Ved alvorlige regelbrudd eller mangel på vilje til å endre adferd meldes det fra til kontaktlærer som vurderer om hjemmet skal kontaktes
2. Eleven holdes tilbake i inntil 30 minutter etter skoletid for samtale. Eleven ringer selv hjem og forteller hva som har skjedd i ansattes påhør. Ansatte snakker også med foresatte.
3. Eleven kan fjernes fra enkelttimer eller friminutt med tilsyn.
4. Bortvising for resten av dagen (kan bare iverksettes av skolens ledelse)
Foreldrene skal være varslet før det skjer. Foresatte og elev vil bli innkalt til møte i etterkant for å avtale nødvendige oppfølgingstiltak.
5. Straffbare forhold vil bli politianmeldt. (kan bare iverksettes av skolens ledelse)
6. Hærverk på skolen eller andres eiendeler, må utbedres eller erstattes i henhold til skadeerstatningsloven.
7. Mobiltelefoner som blir brukt i skoletida eller gjenstander det ikke er tillatt å ha med blir inndratt. Elevene får det tilbake etter skoletid.

Ordensreglene er godkjent av Driftsstyret sept. 2010.

Vedlegg 4: Prosess for å utvikle og jobbe med klasseregler på Grünerløkka skole

Lærerne må gjøre seg kjent med kommunens og skolens ordensregler før arbeidet starter. Disse reglene gjelder alltid.

Det er viktig å utføre et grundig arbeid for å etablere enhetlige kjøreregler og klasseromsrutiner som gjennomføres uavhengig av hvilke lærere som leder gruppa. De elevene som er gode på å utfordre lærernes grenser er ofte også gode til å spille voksne ut mot hverandre.

Når vi skal få til et godt læringsmiljø må vi vektlegge særlig to områder:

- Hvilke kjøreregler ønsker vi at elevene skal mestre?
- Hvilke rutiner og strukturer bør lærerne innarbeide for å hjelpe elevene til å ta gode valg?

Her kommer en 5-trinns oppskrift på hvordan dere kan utvikle et sett med forventninger for en elevgruppe. Dette skal jobbes med på trinnene og utvikles sammen med elevene. Alle som jobber teamet skal gå gjennom alle punktene og gjennom det bli bedre kjent med hverandres synspunkter, grenser og styrker. På den måten kan vi framstå mer samlet og benytte hverandre i arbeidet med å utvikle læringsmiljøet.

Det er nødvendig å ha elementer fra Vurdering for Læring og Læring og Glede i tankene når dette arbeidet gjennomføres. Presentasjoner er lagret på Fronter.

1:

Hvordan vil jeg som lærer at den optimale undervisningssituasjonen skal være?

Individuelt noterer dere ned konkrete ønsker ut fra to aspekter:

- Hvilken adferd skal elevene vise mot hverandre og mot lærerne for at læringsutbytte og trivsel skal bli best mulig?
- Hva kan stjele tid fra læringsssituasjonene?

Notatene presenteres for hverandre. Hensikten er å bli kjent med hverandres tanker og meninger om hva som kjennetegner et godt lærings-/skolemiljø. Diskusjonene avsluttes med at teamet enes om 4-8 forslag til positivt formulerte og overordnede regler de ønsker å ha på sitt trinn.

2:

Hvilke utfordringer opplever jeg i undervisningssituasjonen?

For å kunne bli så konkrete som mulig i beskrivelsen av positiv adferd er det nyttig å gå veien om å beskrive hvilken adferd man ikke kan akseptere. Noter konkrete eksempler individuelt.

- Hva gjør elever som kan forstyrre læringsaktivitetene for seg eller andre?
- Hva gjør elever mot medelever eller voksne som du kan oppleve som krenkende?
- Hva gjør elever som du kan oppleve som utfordrende i forhold til dine personlige normer?

3:

Lage en felles liste med uønsket adferd og reformuler

Sett opp tre kolonner på en flip – med hver overskrift. Skriv inn alles synspunkter under overskriftene. Skal alt med – kan noe kuttes ut? Diskuter hva det er dere vil at elevene skal gjøre i stedet for det dere ikke vil at de skal gjøre. Hva vil dere at eleven som går fra plassen sin egentlig skal gjøre? Er det situasjoner der man kan gå fra plassen?

Reformulering:

Uønsket adferd:

Elevene vandrer rundt i klassen

Positiv forventning:

Avtal med læreren hvis du trenger en pause

Gå rett til hylla og tilbake

La de andre få jobbe uforstyrret selv om du skal hente noe

Dette blir sannsynligvis en lang liste. Det kan gi bedre oversikt hvis dere grupperer forventningene under de 4-8 hovedgrupper med regler dere har foreslått under pkt 1. Kanskje noen forventninger eller regler forsvinner i denne prosessen. Kanskje dere trenger å formulere noen nye?

4:

Hvilke grep skal dere ta for å lykkes?

Hva forventer vi av hverandre for at vi skal lykkes med reglene? Det er viktig at alle er med på sikre oppfølgingen. Skriv ned lista over det lærerne på teamet forplikter seg til.

5:

Involver elevene

Lærerne må ligge i forkant av prosessen, men elevene skal også involveres. Diskusjonene i klassene kan dreie seg om:

- Hvilke regler må vi ha for at alle skal jobbe godt og få lært det de skal?
- Hvilke regler må vi ha for at alle skal oppleve å ha det bra i gruppa?

Proessen kan gjennomføres på ulike måter i gruppene; plenum, gruppe, par. Når elevene har kommet med sine forslag sammenstilles de av teamet med det lærerne mener er hensiktsmessige regler.

Dersom det er sammenfall bør elevenes ord benyttes. Hvis elevene utelater noe lærerne mener må med, så må læreren foreslå det.

Når regelen er ferdige begynner arbeidet med å ta dem i bruk. I hvert klasserom skal det henge en plakat på et godt synlig sted. Plakatene deles i tre kolonner – "må øve på", "underveis" og "får til". De reglene man jobber med for perioden henges i kolonnen de hører hjemme. Det bør ikke være mer enn 3-4 regler man øver på. Hvis man har flere regler, kan de stå på vent under de andre. Reglene festes med lærertyggis slik at de kan flyttes. *Skolens prioriterte regel periode må alltid stå på plakaten.*

Dere kan benytte ulike metoder for å få elevene til å overholde det man er enige om – men bruk de samme metodene på samme trinn.

For å komme til ro: Klappe en rytme, alle som hører meg har hendene på hodet, give me five .....

For å følge reglene: Klosser på pulten, skilt på tavla som angir arbeidsform, dele ut lodd/klippekort, bøtter i et glass.....

For å være gode skolevenner: Klassemøter, postkasse, egenevaluering

I løpet av de tre første ukene skal de rutinene og reglene man har valgt for klassen være kjent for alle elevene og godt innarbeidet.

Vedlegg 5. Vennskapsklasser

Vennskapsklasse – ideer til opplegg

1. og 4. trinn

4 klasse bistår 1. trinn i arbeidet med "husboka".

2-4 elever fra 4. trinn er med hver gang 1. trinn drar på tur på høsten.

På høsten er det ønske om at 4. trinn av og til er med 1. trinn i skolegården, er kvarter før storefri (for eksempel).

Felles juleverksted for 1. og 4. trinn. Felles aktiviteter og sammensatte grupper.

1 trinn ser på generalprøven til 4. trinn sin juleavslutning.

En felles gymtime med aking på høsten/vinteren

På våren bistår 4. trinn 1. trinn i IKT-undervisning (2-4 elever)

Andre foreslåtte samarbeidsarenaer er lesegrupper, spillgrupper og bibliotekbesøk.

2. og 5. trinn.

5. trinn og 2. trinn møtes ca. en halv time hver uke. De leser og arbeider sammen. 2.

klasselæreren planlegger og ordner med oppgavene som elevene skal jobbe med. Læreren til 5. klasse instruerer 5. klasse hvordan de hjelper på best mulig måte, spesielt hvordan man stiller spørsmål og hvordan man hører/retter de minste i lesingen.

Gå på turer sammen

Leke sammen i friminuttene av og til, minst fire ganger i halvåret. Da kan de store ha ansvar for å finne på leker.

Spise sammen.

Være publikum for hverandre ved fremføringer.

Lære hverandre Røriser og andre danser (blimed, saxobeat, glow..)

3. og 6. trinn

Gjøre tre hyggelige ting sammen i løpet av halvåret

Høst - Skogstur - lage bål - plukke sopp, bær

Vår - Felles gymtime med slåball på Dælenenga

Vinter - Skøytedag med nisseluer og pepperkaker

ellers: lese , danse, spise matpakke sammen ,spille matte/norskspill